

VARIO

Vlaamse Adviesraad voor
Innoveren & Ondernemen

VARIO

WERKPROGRAMMA 2021

INHOUD WERKPROGRAMMA 2021

- Werkprogramma 2021.....3**
- 1) 'Sustainable Development Goals' 3
- 2) Strategische Autonomie 3
- 2.1) IPCEI -belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang 4
- 2.2) Aantrekken van buitenlandse kennisgedreven investeringen 4
- 3) Nulmeting kwaliteitsvolle set van indicatoren voor wetenschap en innovatie 5
- 4) Jaarlijks colloquium 5

WERKPROGRAMMA 2021

VARIO adviseert de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement over het wetenschaps-, innovatie-, en ondernemerschapbeleid. In de adviestrajecten van 2021 komen zowel eigen (lopende) initiatieven aan bod als vragen voor advies. In de loop van het werkjaar kunnen nog nieuwe vragen om advies van de Vlaamse Regering of van het Vlaams Parlement aan het werkprogramma worden toegevoegd.

1) 'Sustainable Development Goals'

Duurzaamheid wordt al een tijd steeds belangrijker voor bedrijven en investeerders. Het is van belang dat deze trend sterker doordringt bij onze beleidsmakers. De coronacrisis versterkt en versnelt die evolutie immers. Wereldwijd gebruiken landen de crisis bovendien als kans om hun economie duurzaam te hertekenen. Ook in Vlaanderen is een nieuw economisch beleid nodig. We moeten streven naar welvaart waarbij economische, sociale en milieu-aspecten van duurzaamheid in balans zijn. Hiervoor bieden de *Sustainable Development Goals* (SDG's, duurzame ontwikkelingsdoelen) van de VN het perfecte kader. Om die doelen te realiseren zal nieuwe technologie, innovatie en ondernemerschap nodig zijn. De voortrekkers zullen hun kennis en technologie kunnen exporteren en er zich zo economisch voordeel mee doen. Inzetten op duurzaamheid is daarom ook belangrijk in functie van onze internationale competitiviteit en dus voor het waarmaken van de ambitie om van Vlaanderen een top kennis- en innovatieregio te maken.

VARIO zal onderzoeken hoe in Vlaanderen dat nieuwe economische beleid er precies moet uitzien. Wat kunnen we leren van onze benchmarklanden? Waar liggen er voor Vlaanderen internationaal opportuniteiten? In eerste instantie zal het er op aankomen de grote budgetten die met de relance vrijkomen in te zetten op een manier die past met een nieuw soort beleid en de juiste keuzes maakt. In tweede instantie moet bekeken worden wat er nodig is opdat reeds bestaande initiatieven, instrumenten enz. een duurzaam beleid versterken, en wat eventueel nodig is aan nieuwe initiatieven, regelgeving inclusief.

2) Strategische Autonomie

Beleid ten aanzien van strategische autonomie en strategische domeinen staat hoog op de Europese agenda¹ en kan zich op verschillende vlakken toespitsen, zoals het terughalen van essentiële bedrijven of productieprocessen, het concentreren van overheidsmiddelen op strategische domeinen, het creëren van een gunstig klimaat waarin strategische bedrijven kunnen floreren... Onder de koepel 'strategische autonomie' bundelt VARIO twee adviestrajecten om de strategische autonomie² van de Vlaamse regio te versterken:

- *'IPCEI – belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang'*;

¹ Relevante Europese documenten zijn: Nieuwe industriestrategie voor Europa maart 2020; Conclusies Europese raad 1-2 oktober 2020; Herstelplan Next Generation EU mei-juli 2020

² Niet te verwarren met protectionisme, met behoud van een open economie zie vb. <https://www.politico.eu/article/europe-trade-wants-strategic-autonomy-decide-what-means/>

- 'Aantrekken van buitenlandse kennisgedreven investeringen

2.1) IPCEI -belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang

VARIO werd in 2020 door minister Hilde Crevits om advies gevraagd inzake de IPCEI's (Important Projects of Common European Interest). IPCEI is een 'nieuw instrument' van Europa dat staatsteun (voor bedrijven) verenigbaar maakt met de interne markt. In de context van IPCEI werden door het Strategic Forum on Important Projects of Common European Interest een aantal topics voor 'strategische waardeketens' geïdentificeerd waarbinnen men projecten wil stimuleren:

1. Clean, connected and autonomous vehicles
2. Smart health
3. Low CO₂ emissions industry
4. Hydrogen technologies and systems
5. Industrial internet of things (Industrial IOT)
6. Cybersecurity

Minister Hilde Crevits vraagt aan VARIO om een strategische verkenning en analyse uit te voeren van de sterktes en opportuniteiten die er zich voor Vlaanderen stellen m.b.t. deze mogelijke IPCEI's.

Aangezien er op Europees niveau (inclusief Vlaanderen) reeds verschillende initiatieven werden opgezet in het voorjaar in de context van waterstof besliste VARIO om prioritair deze waardeketen te analyseren. Het [advies rond de waterstof waardeketen](#) werd in de zomer van 2020 reeds bezorgd aan minister Crevits.

Vervolgens werd in het najaar van 2020 ook de analyse van de andere waardeketens opgestart. VARIO plant om een overkoepelend advies in de eerste helft van 2021 aan minister Crevits te bezorgen.

2.2) Aantrekken van buitenlandse kennisgedreven investeringen

Eén van de Vlaamse 2030-doelstellingen (VIZIER 2030) is '*Tegen 2030 verhoogt Vlaanderen het aantal kennisgedreven buitenlandse investeringen in Vlaanderen, die ook tewerkstelling genereren...*' Buitenlandse bedrijven investeerden in 2019 zo'n 5,20 miljard euro in vestigingen in Vlaanderen; het betreft 258 nieuwe investeringsprojecten die in totaal 5384 nieuwe jobs genereerden. Hiervan waren 58 projecten specifiek gericht op investeringen in onderzoek en ontwikkeling (FIT, 2020³). In Vlaanderen vindt 66,44% van de O&O-uitgaven van bedrijven immers plaats in filialen onder buitenlandse controle (2017⁴). VARIO zal evenwel niet enkel kijken naar buitenlandse O&O-investeringen maar ook kennisgedreven productie investeringen (bv farma, elektrische voertuigen, ...). Wat is de economische- en innovatiebijdrage van buitenlandse kennisgedreven investeringen voor Vlaanderen? Hoe kan Vlaanderen meer buitenlandse kennisgedreven investeringen aantrekken en behouden? Welke factoren en actoren zijn belangrijk bij het bepalen van de locatie van O&O-activiteiten? Van Productiefaciliteiten? Welke maatregelen ter ondersteuning van de locatie van nieuwe activiteiten d.m.v. inkomende directe buitenlandse investeringen bestaan er al en hoe kunnen we leren van buitenlandse best practices?

³ <https://www.flandersinvestmentandtrade.com/nl/nieuws/nieuw-recordjaar-buitenlandse-bedrijven-tekenen-voor-meer-investeringen-en-jobs-dan-ooit>

⁴ https://www.innovationdata.be/i/RD_07/RD-expenditures-foreign-affiliates

3) Nulmeting kwaliteitsvolle set van indicatoren voor wetenschap en innovatie

Op vraag van minister-president Jan Jambon en minister van Economie en Innovatie Hilde Crevits stelde VARIO in 2020 [een set van strategische beleidsindicatoren](#) samen, die toelaten op een objectieve en transparante manier te monitoren of/hoe Vlaanderen aansluiting vindt bij de top van de kennis- en innovatieregio's. De tool bestaat uit 20 kernindicatoren die samen de kritische succesfactoren en daaraan gekoppelde doelstellingen zo goed mogelijk weerspiegelen.

In 2021 zal VARIO, op vraag van minister Crevits, een nulmeting van deze indicatoren opmaken (in afstemming met het Vlaams Indicatorenboek 2021 en de Vlaamse Statistische Autoriteit).

4) Jaarlijks colloquium

In het werkprogramma vermelden we het jaarlijks colloquium van VARIO dat zal worden gekoppeld aan één van de geplande VARIO adviezen.

Naast de boven vermelde adviestrajecten zullen in het licht van het nieuwe VARIO-mandaat 2021-2024 nog een aantal andere **ideeën voor adviestrajecten worden uitgewerkt**. Deze hebben betrekking op:

- (1) Productiviteitsafname in Vlaanderen ([cfr. Nationale Raad voor de Productiviteit – Jaarverslag 2020](#));
- (2) Strategische internationale oriëntatie op Verenigde Staten en Azië.